

2019. január

Trubnik

VI. évf. I. szám

KIIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Fenyőfaállítás

Fajcsák Tibor atya Pilisszentlászló római katolikus keresztények lelkipásztora szervezésével immár harmadik karácsonyi fenyőfaállításra került sor, pálos rendi templomunkban.

A karácsonyi fenyőfaállítás nem új keletű, hiszen hivatalos írások szerint is az első feljegyzés a karácsonyfáról már a 15. század végétől származik. Akkoriban almával és ostyával díszítették. Érdekességgént, megemlítem, hogy egy történelmi jegyzet alapján, Magyarországon karácsonyfának nevezték a földesúrnak karácsonyi adóként

beszállított tüzelőt. A karácsonyfa állítás szokása viszont nálunk csak négyszáz évvel később a 19. század második felében, jelent meg. Kezdetben azonban leginkább a németajkúak által lakott területeken. Pilisszentlászlón az 1848-as szabadságharcot követő években Joannes Cserveny plébánossága idején terjedt el.

Ennek a hagyománynak szellemében Tibor Atya is elhatározta két tekintélyes méretű fenyőfának a felállítását. A fenyőfákat ismét Elsík Tamás szállította a templomhoz, és motor fűrésszel

előkészítette a felállításhoz. Tibor atya által megbeszélte időben találkoztunk a templomnál. A gondos szervezésnek köszönhetően, már előre úgy módosították a fenyőfákat, tartó talpakat, hogy azok egyik lábának hosszát az oltár melletti lépcsők miatt szabályozni lehessen. Tamás által szépen megfaragott talpú fenyők felállítására minden emberre szükség volt.

Miután sikerült felállítani és stabilizálni, kezdtük kibontani a gyertyafüzéreket. Ebben még időskorú templomgondnokunk, özvegy Kosznovszki Lajosné, Mili néni is közreműködött. A gyertyafüzéreket Ifjú Rudolf János, és községünkben Izbégre elszármazott Kosznovszki József

elektromos mesteremberek helyezték el egy hosszú rúd segítségével, nagy ügyességgel a fák gallyaira. Tibor atya addigra kibontotta a meglepetésnek szánt betlehemi alakokat. Franyó Ádám közben

elhozta a rövidlábú asztalkát melyikre a bibliai alakok, kerültek elhelyezésre. Az asszonyaink közül elsőnek Mili néni követően Lukovszkyné Julka érkezett, jobbában egy kézikosárral, melyben finom málnapálinka és ízletes pogácsák kerültek elhelyezésre. Közvetlen utána érkeztek további derék asszonyaink, szintén kosárákkal és Petkó Judit leányzó.

Idős Rudolf János szokásához híven az igen finomra sikeredett forralt bort hozta. Szinnai Zsolti kertész barátunk metszőollójával, a terebélyes fákra igazított.

Derék asszonyaink igen látványos takarítást végeztek. A katonai gyakorlóruhába beöltözött Tibor atya minden munkafázisból kivette részét.

*Lejegyezte, és a munkákban is részt vett:
Franyó Rudolf*

A szégyen napjai

1945. december 22-én – bő másfél évvel a magyarországi zsidóság deportálása után – a magyar minisztertanács rendeletet alkotott arról, hogy a 300-400 ezer fős magyarországi németiségnek el kell hagynia Magyarországot, vagyonuk pedig a magyar államra száll. Az első vonat 1946. január 19-én indult Budaörsről. Ezt a napot a magyarországi németek elhurcolásának emléknapjává nyilvánították 2012-ben.

Magyarország és a németiség története közel ezer éve egybefonódik. Erdélybe, és a mai Szlovákia északi részén már a középkorban megtelepedtek a szászok.

Magyarország és az itt élő németiség története közel egy évtizede egybefonódik. A magyarsággal és az itt élő nemzetiségekkel alapvetően konfliktus mentesen, éltek mindennapjaikat.

A második nagy betelepítési hullám az 1700-as években következett be. A török háborúk, okozta lakosságcsökkenést a bécsi udvar szervezett

betelepítésekkel próbálta pótolni. Az ekkor Magyarországra költözött német csoportokat nevezzük sváboknak, akik döntően Pest –Buda környékén, Fejér, Veszprém, Somogy és Tolna megyében, Duna-Tisza közén és néhány egyéb helyen telepedtek meg.

A 19-20. század fordulójára a magyarországi németiség jelentős szerepet töltött be az ország életében. 1910-ben a történelmi Magyarország 10% -át alkották.

Trianoni békét követően mintegy félmillió sváb közösség a lakosság hat-hét százalékát alkotta.

Az 1930-as évek végének fölerősödő antiszemita hangulata mellett erős teret kapott a németellenesség is. Ez részben abból is fakadt, hogy a magyarországi németajkúak – a zsidósághoz hasonlóan kiemelkedő szerepet játszottak a polgári átalakulásban, vagyoni helyzetük kedvezőbb volt a magyarországi átlagnál. Kevésbé ismert tény, hogy Hitler

Magyarország területéről is szeretne volna „hazatelepíteni” a németeket, hogy megakadályozza asszimilációjukat és erősítse a Harmadik Birodalmat. A magyar kormánynak sem lett volna ellenére, a németek kitelepítése, hiszen az így felszabaduló föld segített volna például a szegényparasztság földhiányának megoldásában. A háborús helyzet azonban másképpen alakult.

Így a szovjet csapatok már 1944 decemberében elkezdtek a sváb férfiak összefogdosását, az így elhurcoltak száma több tízezerre tehető.

Az 1945. december 22. rendelet szerint, a kitelepített svábok minden ingó és ingatlan tulajdona a magyar államra száll. A magyar kormány tervei szerint a Csehszlovákiából érkező magyarokat és a földosztásból, kimaradt alföldi szegényparasztokat kívánták betelepíteni a svábok üresen maradt házaiba.

A kitelepítést több lépcsőben hajtották végre. 1946. év első felében 120 000 német hagyta el Magyarországot. Ekkor az amerikaiak követelésére

állt le a kitelepítés, akik elégedetlenek voltak a kitelepítés körülményeivel. Később újraindultak a kitelepítések, ám 1947 nyarától, az amerikai zónába, már nem szállítottak több németet. Ezért a későbbiekben, 1947-48 –ban a szovjet zónába, a későbbi NDK-ba folytatódottak a kitelepítések. Ekkor még további 170 000 német kényszerült elhagyni Magyarországot.

A háború alatti vándorlásokkal együtt a magyarországi németiség összességében kevesebb, mint a felére csökkent.

A magyarországi németek összesen 640 ezer holdnyi földbirtokából a földosztás és a kitelepítések során 500 ezer hold földet vettek el, ezeket többségben az országon belül áttelepülő gazdáknak, kisebb részben a Csehszlovákiából menekülő magyaroknak adták. 60 400 házból 15 650 maradt csak az üldözött németajkúak tulajdonában.

Összegyűjtötte, Franyó Rudolf

Akiktől végső búcsút vettünk Halottaink a 2018. esztendőben

Dankovics Lászlóné 88 évesen január 8.
Hornyák László 77 évesen január 8.
Balogh Józsefné 78 évesen január 15.
Hornyák Krisztián 39 évesen január 26.
Krkos Jánosné 61 évesen január 31.

Dombai Andrásné 71 évesen február 5.
Valent András 62 évesen április 13.
Dombai János 79 évesen május 5.
Dombai István 70 évesen Május 7.
Ziegner Antal 96 évesen június 4.
Dankovics Györgyné 81 évesen Július 26.
Bíró Dezső 94 évesen július 24.
Vanyák Imre 68 évesen augusztus 3.
Dombai Lajosné 92 évesen december 11.

Mind a 14 halottunkat Fajcsák Tibor búcsúztatásával kísértük utolsó útjára.

Dr. Bartháné Tímár Judit református lelkipásztortól, a református egyház szertartása szerint vettünk végső búcsút.

A számos temetéssel szemben, három keresztelés és mindössze egy esketés történt községünkben.

Fogy népünk, egyre fogy...

A fenti összesítőt, Fajcsák Tibor atya kedves közlése alapján sikerült elkészítenem.

Tisztelettel, Franyó Rudolf

Pobozska

2018 év adventjén néhányunkat az a megtiszteltetés ért, hogy meghívást kaptunk a Pilisi szlovákság fellegvárába a Pilisszentkereszten lévő Szlovák Házba. Itt tartotta a Pilisszentkereszten székelő

„Pobozska” helyi szervezet, évzáró ünnepi ülését.

Az ünnepi megbeszélés előtt Pilisszentkereszt általános iskola szlovák színjátszó csoportjának „Fonóban” című előadásával vette kezdetét.

Csodálatos érzés volt nézni,

hallgatni a táncokkal kísért szlovák nyelvű előadást. Az előadás végén Papucsek Márti elnök asszony üdvözölte a jelenlévőket, majd az „Áld meg uram ezt a földet” című, igen szívhez szóló éneket énekeltük szlovák magyar nyelven. A bevezető ének után Papucsek Márti nekiállt az év végi tájékoztatónak.

Ismertette, hogy a Pobozska szervezet már 70 éves. Megemlékezett Mária néniről, az egyik alapítóról, aki 111 évesen nem rég hunyt el. Temetésén Racka Erzsébet elnök asszony búcsúztatta. Kitért Mária néni éles elméjére, aki szlovák – német és két cigány nyelven tudott beszélni.

Miután kitért a szervezet pénzügyeire, megtudhattuk, hogy 2, 5 – 3 millióból működik. Plusz a különböző pályázatokból. Több száz gyermek részére rendezvényeket szerveznek. A Szlovákiában található szép fekvésű Hronec település az, ahová menni lehet. Más országbeli szlovák ajkúak részére (Románia, Szerbia és Szlovénia) is szerveznek táborozásokat.

Sok egyéb rendezvényt is szerveznek, a pályázati pénzekből. Például, pálinkaversenyt, Bánki fesztivált. Megdicsérte, Pilisszentkereszt énekkarának Szentendrén tartott szlovák napi szereplését.

Dicséretesnek tartotta Paulik Antal, parlamenti szlovák szószólójával való jó kapcsolatát a szervezetnek, majd átadta a szót Fuhl Imre főkurátornak.

Fotó: Fuhl Imre

Imre, két nyelven köszöntötte a megjelenteket, majd lényegre törően előadta, hogyan lehet plusz pontokat szerezni. A parlamenti szószóló státusszal kapcsolatban nagyon szépen felvázolta, hogy

parlamenti szavazati jog nélkül is lehet eredményeket elérni.

A csonka képviselő is jó. Természetesen Ritter Imrének a németajkúak képviselőjének jobb a pozíciója.

Paulik Antal rendszeresen járja a vidéket a legkisebb „ÖNKORIK”-hoz is, eljut. Munkájával kapcsolatban megnyugtató, hogy egyre több lehetőséget ad a Tv. És egyéb, hírközlés. Ezen kívül 15% - al nőtt az állami támogatás. Pobozska a vezérhajó a szövetség 70 szervezetének.

Előadta továbbá, hogy ezután magyarul is lesz egy tájékoztató az OSLOVMA szlovák újságnak.

Az erdei iskolával kapcsolatban előadta, hogy a 2019 évben a 4-500 ezres pályázati támogatás meg fog duplázódni.

A pedagógusok nemzetiségi pótlékával kapcsolatban ismertette, hogy a nemzetiségi pótlék szintén meg fog duplázódni. Ugyanakkor csak az kapja majd aki, munkaidejének legalább a felét szlovák tanítással tölti.

A beszámoló szabad, kötetlen beszélgetéssel folytatódott, majd a végén, a jelenléti ív aláírása után örök emlékezet okául egy közös fotó készült.

Franyó Rudolf

Szemelvények

A Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2018. december 11-án megtartott üléséről.

Jelen volt képviselők: Tóth Attila polgármester, dr. Illés György alpolgármester, Vanyák Imre alpolgármester, Kiss Mónika alpolgármester, Hicsák János és Rudolf János képviselők.

Távollévő képviselő: Petkó Gábor.

Hivatalból jelen voltak az ülésen: dr.

Gerendás Gábor jegyző, Bartha

Enikő irodavezető, Tamás

Attiláné számviteli vezető.

Tóth Attila polgármester: üdvözölte a jelenlévőket, majd öt igen, egy nem aránnyal elfogadtatta, a napirendet.

1. Tájékoztató két ülés között történt eseményekről

Tóth Attila polgármester: előadta, hogy útpályázatuk, amit a Petőfi utca felújítására nyújtotta be nem nyert. A tűzifa pályázaton nyert összegértékében megvásárolták a tűzifát.

Az új önkormányzati épület átadás-átvétele megtörtént, és a pótmunkával is elkészültek. Az építésiügyi hatóságrendben találta az épületet.

Hicsák János képviselő: előadta, hogy problémák vannak a sportpálya területének tulajdonjogi helyzete körül.

Tóth Attila polgármester: kihangsúlyozta, hogy a sportpálya önkormányzati területen van, és nem lóg át magánterületbe. Megemlítette, hogy három évvel ezelőtt a 014/35 hrsz-ú területtel kapcsolatban az Érdi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya indított egy eljárást, illegális személtlerakás miatt, az Önkormányzat ellen. Ez az eljárás lezárult, amiben nem marasztalták, büntették meg az önkormányzatot. Most egy újabb feljelentés miatt ismét indult egy feljelentés szintén

ugyanerre a területre vonatkozóan.

Néhány kevésbé fajsúlyos kérdés, majd felelt után rátért a következő napirendi pontra.

2. Jelentés a lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról

dr. Illés György alpolgármester megkérdezte, hogy az egészségház építésénél a közbeszerzés kiírásának határideje tartható?

Tóth Attila polgármester: elmondta, hogy megtörtént a kiírás, 2019. január 7. az ajánlattételi határidő.

3. Előterjesztés az önkormányzat 2018. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet módosításáról

Vanyák Imre alpolgármester: megkérdezte, hogy a Tűzoltószertár átalakítása során az új községháza vízelevezetésnek megoldására fordított 600 000 miből tevődik össze?

Tóth Attila polgármester válasza: a szomszédos Péntek háztól befolyó víz elvezetése az árokig, valamint az alap kiásása során feltört víz kavicságyon

történt elvezetése, szintén az árokig.

Hicsák János képviselő kérdése: ezek szerint az önkormányzat finanszírozta a Péntekék vízelvezetését?

Tóth Attila polgármester válasza: nem. Szükség volt az épület alatt keletkező víz elvezetésére, és ebbe a rendszerbe csatlakoztak bele Péntekék.

dr. Illés György alpolgármester megkérdezte, hogy aktuális e még az elgondolás, hogy a függőben lévő pályázatokhoz spórolni kel a pénzt arra számítva, ha esetleg az állam nem finanszírozza meg a meg növekedett költségeket? Nem lenne célszerű elindítani egy hitelfelvételt, hogy ne bukjanak be a pályázatok?

Tóth Attila polgármester többek között előadta, hogy borzasztóan elszálltak az építőanyag árak. Az

egészségháznál a tervezői költségbeclés jelenleg bruttó 130 millió forintnál tart. A pályázott összegük viszont mindössze 97 millió forint. A 33 millió forintnyi összegre, előteremtésére megemlíttet néhány változatot.

4. Előterjesztés a 2019. évi belső ellenőrzési tervről

Ennek a napirendi pontnak előadója, **dr. Gerendás Gábor** volt. Meddő érdeklődést a követően a következő napirendre tértek.

5. Előterjesztés a Szentendrei Rendészeti Igazgatóság alapításáról, valamint a Szentendrei Közös Önkormányzati Hivatalról szóló megállapodás módosításáról.

Előadó: Tóth Attila polgármester.

Vanyák Imre alpolgármester: megkérdezte, hogy milyen jogosítványai lesznek ennek a Rendészeti Igazgatóságnak?

Dr. Gerendás Gábor jegyző: elmondta, hogy a Rendészeti Igazgatóság gyakorlatilag ugyanazokkal a jogokkal lesz felruházva, mint a jelenlegi közterület felügyelet, csak ezután önálló intézményként fogja Szentendre Város Önkormányzata fenntartani.

6. Előterjesztés a Pilisszentlászló Vadvirág Óvoda 2018/2019. nevelési évre vonatkozó Munkatervéről, valamint a 2018/2019. évre vonatkozó beiskolázási tervéről.

Tóth Attila polgármester: röviden ismertette az előterjesztést. Javasolta, hogy egyben szavazzanak a két határozati javaslatról. Kérdés felelet nem hangzott el. A Képviselő-testület 5 igen 1 tartózkodással, szavazattal elfogadta a több oldalas munkatervet.

7. Tájékoztató a Pilisszentlászlói Vadvirág Óvoda Házirendjéről

Előadó: Tóth Attila polgármester: röviden ismertette a tájékoztatót, amit a képviselők kérdés felelet nélkül, tudomásul vettek.

8. Előterjesztés a Képviselő-testület 2019. évi munkatervének elfogadásáról

Tóth Attila polgármester által ismertetett munkatervet a jelenlévő Képviselő-testület 6 igen szavazattal elfogadta.

9. Előterjesztés a Pilisszentlászló, futballpálya környéki ingatlanok megvásárlásáról

Előadó: Tóth Attila polgármester: röviden ismertette az előterjesztést.

A Képviselő-testület a határozati javaslatot, 6 igen szavazattal elfogadta, és az alábbi határozatot hozta:

- Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő futballpálya és környezetének fejlesztése, mint települési céljára az Önkormányzat felhatalmazza a polgármestert, hogy a pilisszentlászlói 014/35 hrsz-ú ingatlanok hagyatékátadó végzés szerinti tulajdonosainak tegyen vételi ajánlatot.

Az ingatlan tulajdonjogának megszerzéséhez a Képviselő –testület egy régebbi határozatban 1. 181. 800 Ft előirányzatot biztosított, melynek fedezete a Község 2018. évi költségvetésének dologi kiadások terhére, rendelkezésre áll.

Ettől kezdve (18.40 órától 18.55 óráig) zárt ülésen folytatódott, melyről külön jegyzőkönyv készült.

A zárt ülést befejezve 18. 55 órakor Tóth Attila polgármester az ismét nyílt testületi ülést megnyitotta. A jelenlévő képviselők száma nem változott.

10. Egyebek

Előadó: Tóth Attila polgármester

Vanyák Imre véleménye szerint már januárba el kellene kezdeni a jövő évi tűzifa igények felmérését, mert a leadási határidőt február 28-ig szabták meg. Jó lenne valamilyen plakátot készíteni, és a honlapra is fel kellene tenni, hogy mindenki tudjon róla.

Hicsák János szerint ahhoz, hogy meg lehessen hirdetni, tudniuk kellene, hogy milyen áron fogja a tűzifát biztosítani a Pilisi Parkerdő Zrt. Úgy vélte, hogy a plakáton és a hirdetményen szerepelni kell a köbméter árak is.

Vanyák Imre szerint ezt már most meg fogja tudni a Pilisi Parkerdő?

Véleménye szerint nem.

dr. Illés György lényegre törően kijelentette, hogy a testület vállaljon felelősséget, írjon le egy olyan számot, ami arra utalna, hogy egy tőlük teljesen független gazdálkodó szervezet mennyiért fogja

adni majd a tűzifát?

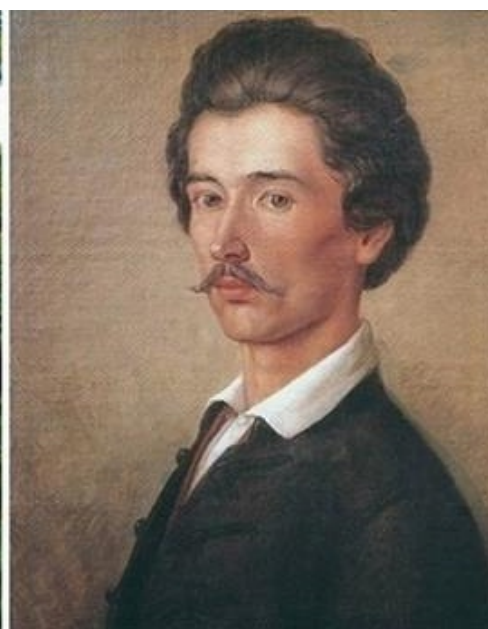
Nagy kár, hogy jobbnál, jobb – okosabbnál, okosabb hozzászólás utána tűzifáról határozati javaslat híján döntés sem született.

dr. illés György példaként megemlítette, hogy többször leírta már, hogy a ravatalozót mindenki ingyen használhatja, ettől függetlenül attól, hogy ki a temetkezési vállalkozó. Ehhez képest folyamatosan azt hallja, hogy a temetkezés azért olyan drága, mert a vállalkozó felszámítja a

ravatalozó költségeit. Mikor megkérte, hogy mutassák be neki a kapott számlát, azon látszott, hogy nem a ravatalozó használatáért lett felszámítva a díj.

Tóth Attila polgármester többek között kifejtette, hogy most inkább az igények, felmérésére kell összpontosítani, majd egyéb hozzászólás nem lévén a Képviselő-testületi ülést bezárta.

Zo Slováká všeco vystane, aj magyar költő Szlovákból minden kitelik, még magyar költő is

Nagy költőnk, Petőfi Sándor, édesanyja temetésén találkozott volt tanárával, aki a temetés végén, igazából az alábbi szlovák szavakkal üdvözölte volt tanítványát:

- *Vidíte, vidíte, mily Alexander, ze slováká, este aj madarskí básnik moze bit!* Ennek valódi fordítása:
- *Látja, látja, kedves Sándor, szlovákból még magyar költő is lehet!*

”1. januára 1823 v Malom Kereši sa narodil Alexander Petrovič, z ktorého vyrástol svetoznámy maďarský básnik Sándor Petőfi - Pochádzal z čiro slovenskej rodiny, otec z Nitrianskej a matka z Turčianskej stolice

Zo Slováká všeco vystane, aj magyar költő

Keby nebol Maďar, bol by Slovák Sándor Petőfi”

Kálmán Mikszáth (1847-1910): Petőfiho legenda v Štiavnicí.

A fenti sorokat, az OSLOVMA szlovák nyelvű portálba találtam, és igyekszem áttenni magyarra.

1823. január 1. született Kiskőrösön Alexander Petrovics, akiből világismert magyar költő Petőfi Sándor lett. Valódi szlovák családból származott, édesapja Nyitra édesanyja Túrócz vármegyéből való.

„Szlovákból minden kitelik, még magyar költő is, ha nem lenne Magyar, akkor Szlovák Sándor Petőfi lenne.” Idézet, Mikszáth Kálmán (1847-1910): Petőfi legendája Selmecebányán.

Ui.: Petőfi középiskolai tanulmányainak egy részét Selmecebánya evangélikus gimnáziumában végezte. Ma emléktábla van elhelyezve a házon melyben tanulmányai alatt lakott. Mikszáth írását olvasva kitűnik hogy jól ismerte a szlovák nyelvet.

Kto rozhoduje o štátnom záujme a reprezentácii SR – štát či samospráva?!

Štátny pamätník Ľ. Štúra v Štúrove sabotuje samospráva

Napriek prvotnej proklamovanej ústretovosti štátny pamätník Ľudovíta Štúra pod záštitou predsedu vlády Slovenskej republiky Petra Pellegriniho - ktorý chce osadiť Miestny odbor Matice slovenskej (MO MS) na dunajskom nábreží v Štúrove - neustále blokujú predstavitelia maďarskej menšiny prostredníctvom štátnych orgánov alebo samosprávy. Stavebný úrad v Štúrove (SÚ) nechce vydať stavebné povolenie pre pamätník, neustále požaduje nové dodatky a doplnenie žiadosti. V roku 2015 pre základný

kameň pamätníka s rozmermi cca 50 x 50 cm deň pred slávnosťou poklepania základného kameňa neuznal predbežný písomný súhlas vlastníka pozemku na osadenie pamätníka, v roku 2016 neuznal stavebné ohlásenie inštalácie pamätníka (hoci pre iné pamätníky nie je potrebné ani ohlásenie), ale požadoval stavebné povolenie s ďalšími prílohami - vyjadrenia viacerých dotknutých subjektov, v auguste roku 2018 opätovne zamietol stavebné

ohlásenie pre pamätník a žiadal stavebné povolenie s množstvom vyjadrení a stanovísk dotknutých subjektov. Keď ich MO MS predložil, po ústnom konaní na mieste s ďalšími dotknutými subjektmi Dopravný úrad nesúhlasil s umiestnením pamätníka, údajne prekáža vo výhlade na vodnú cestu. SÚ následne pozastavil stavebné konanie a požaduje presné určenie miesta pamätníka. Pri podobných drobných stavbách na Slovensku sa ich umiestnenie môže spresniť aj dodatočne, tzv. zmenou stavby, s čím pôvodne SÚ predbežne aj súhlasil. MO MS bol nútený presunúť umiestnenie pamätníka do úzadia - až o 5 metrov od dunajskej promenády! - aj v prípade vyjadrenia dotknutého

subjektu Vodohospodárskeho podniku, údajne kvôli podzemnej drenáži.

MO MS bol nútený podať aj podnet na OO Policajného zboru v Štúrove (PZ) na obyvateľa Štúrova, pravdepodobne zamestnanca Vodohospodárskeho podniku za vyjadrenie so sklonom k extrémizmu, že ak mu bude prekážať busta Štúra, odpíli mu hlavu. Vyšetrovaný občan je blízky príbuzný zamestnankyne Dopravného úradu zastupujúcej podnik na ústnom konaní, čo je evidentný konflikt záujmov.

Odhalenie pamätníka Štúra organizačný výbor naplánoval na 21. októbra 2018, kedy si mali Slováci a všetci kultúrni občania - nielen zo Štúrova, ale z celého Slovenska a zahraničia - pripomenúť 203. výročie narodenia tejto významnej osobnosti za prítomnosti predsedu Vlády SR a ďalších vysokých predstaviteľov nášho štátu. Na slávnosti mali vystúpiť

folklórne súbory, zástupcovia krajov

mali sypať symbolické prste zeme zo všetkých okresov Slovenska vrátane Štúrovej rodnej obce Uhrovec. Pamätník mali požehnať predstavitelia katolíckej cirkvi a evanjelickej cirkvi ausgburského vyznania.

Štúrovo ako slovenské mesto, ktoré má tú česť niesť meno veľikána a bojovníka za práva všetkých národov by malo byť hrdé, že sa môže stať jedným z kľúčových miest, ktoré má vzťah k humanistickému odkazu Ľudovíta Štúra. Sprievodnými podujatiami slávnosti odhalenia pamätníka bolo otvorenie filatelistickej výstavy s uvedením príležitostnej poštovej pečiatky Ľudovít Štúr prichádza v štúrovskom matičnom dome.

Ki dönt az államérdekről és a Szlovák Köztársaság képviseléről – az állam, vagy az önkormányzat?!

Ludovít Štúr állami emlékművének Párkányban/Štúrovo felállítását az önkormányzat sabotálja

Az állam által elsődlegesen kihirdetett szándék ellenére Ludovít Štúr emlékművét, mely Peter Pellegrini, a Szlovák Köztársaság miniszterelnökének védnöksége alatt áll, és amelyet a Matica Slovenská helyi szervezete kíván felállítani Párkányban/Štúrovo a Dunaparton, amelyet váltakozva blokkolnak a magyar kisebbség képviselői az állami szervek, vagy az önkormányzat közreműködésével. A párkányi Építési Hivatal nem akarja kiadni az emlékmű építési engedélyét, időnként új hiánypótlást kér és a kérelem kiegészítését. 2015-ben az emlékmű 50x50 cm-es méretű alapkövének ünnepélyes kifaragása előtti nap nem fogadta el az elhelyezéshez az ingatlan tulajdonosának előzetes írásbeli hozzájárulását. 2016-ban nem fogadta el az emlékmű felépítésére beadott bejelentési kérelmet (bár más emlékművek vonatkozásában még bejelentés sem szükséges), ellenben építési engedélyezési eljárást írt elő további mellékletekkel – az érintettek állásfoglalását. 2018-ban ismételten elutasította az emlékmű felépítésre vonatkozó bejelentési kérelmet és építési engedélyezést írt elő, vélemények sokaságának és az érintett szervek állásfoglalásának beszerzését. Mikor a Matica Slovenská helyi szervezete mindezeket beterjesztette, a többi érintettel megtartott helyszíni szóbeli eljárásban, a Közlekedési Hivatal nem értett egyet az emlékmű elhelyezésével, az állítólagosan akadályt jelent a víziút láthatóságában. Az Építési Hivatal ismét leállította az engedélyezési eljárást és kéri az emlékmű helyének pontos meghatározását. Szlovákiában a hasonló kisebb létesítmények megvalósításánál azok elhelyezését utólag is lehet pontosítani, az úgynevezett létesítmény változtatással, amivel az Építési Hivatal előzetesen is egyetértett. A Matica slovenská helyi szervezete kénytelen volt 5 méterrel hátrébb javasolni a dunai sétatúttól, a Vízügyi Igazgatóság, mint érintett szerv, az állítólagos felszín alatti víz gyűjtőrendszerre való hivatkozással kiadott véleménye miatt is.

A Matica Slovenská helyi szervezete kénytelen volt kezdeményezni a párkányi/ Štúrovo rendőrségnél egy helyi lakos, valószínűleg a Vízgazdálkodási Vállalat dolgozója ellen az extremizmusba hajló véleménye miatt, ha őt a Štúr mellszobor akadályozza, levágja annak fejét. A illető állampolgár közeli rokona a Közlekedési Hivatal munkatársnőjének, aki a szóbeli eljárason képviselőt látott el, ami az érdekek egyértelmű ellentétét jelenti.

A Štúr emlékmű leleplezését a szervező bizottság 2018. október 21-én tervezte, amikor a szlovákok és minden kulturált állampolgár, nemcsak helyben, de egész Szlovákiából és külföldről emlékezik arra, hogy 203 esztendővel ezelőtt született e jelenős személyiség, a Szlovák Köztársaság miniszterelnökének és más magas beosztású, az államot képviselő személy jelenlétében. Az ünnepségen népi együttesek, az ország különböző kerületeit képviselők szimbolikusan egy csipetnyi földet szórtak volna minden járás területéről, beleértve Štúr szülőfaluját Zayugrócot/Uhrovec. Az emlékművet a katolikus és az evangélikus egyház képviselői áldották volna meg.

Párkány/ Štúrovo, szlovákiai városként, amelyiket az a megtiszteltetés érte, hogy viselheti e nagyság és a minden nemzet jogaiért kiálló harcos nevét, az egyik kulcsfontosságú helyé válhat, melynek van kapcsolata Ludovít Štúr humanista üzenetével. Az ünnepélyes emlékmű avatás kísérő rendezvényeként bélyegkiállítás nyílt a Ludovít Štúr emlékének tisztelő postapeccsével a Matica Slovenská helyi szervezetének székházában.

Fordította: Franyó Rudolf

Könyvismertetés

Franyó Rudolf Elbeszélések Szlovák Népi Íróktól c. újabb könyvéről

A „**Városbírói tánc**” Lőcse és Késmárk örökös vetélkedésének egyik humoros epizódját mutatja be.

A „**Csoda**” című novella a „feltámadt” Szent Márton igazságszolgáltatásait meséli el. Ez a szent eredetileg

Szombathelyen született. Feljebbvalói püspöknek akarták kinevezni, hogy ezt elkerülje a lúd-ólban bújt el. Csakhogy a libák elárulták rejtékhelyét. Így keletkezett a Márton napi lúdevés szokása.

Az „**Ajándék a várkapitánynak**” című fejezet egy falánk önkényúrtól való furfangos megmenekülés történetét írja le. Emléket állítva a káposztáshaluska nagyszerűségének is. A „Hogyan fejezte be Bálint a katonaságot” című írás a szepesi vár rablólovagjának krakkói lovagi tornáját mondja el. Valamint a fent nevezett pásztorból lett katonának „münhausen báró” szerű utazását. A mesebeli kisasszony kezének a megkérését a várúr által, és Bálint visszatérését a feleségéhez.

A „**Nagy idők**” után viszont a szürke hétköznapiak következtek a várban. Ahogy a régi sláger mondta: „Hegyek ura, ura elrabolt egy lányt, hegyek ura, ne átkozza magát. Hiába dohog, nem elég hiába dohog. – Gyere még!

Így volt valaha, s lehetett másképp. Járjon utána, ki nem hiszi el, és ha feljut a hegy tetejére, mentse meg azt, akit menteni kell!”

A „**csodadoktor**” a Szicília fővárosából Szepesújvárra hozott”fura figura” szakértelméről, a város egészségéért és a saját gazdaságáért vívott keresztes háborút meséli el. Hogyan fogyasztotta le a „guruló” polgárokat és feleségeiket a horgászat módszerével: Ha jössz – leszel, fogtál eszel! A világ leghatékonyabb fogyókúrája. Ugyanis a pech szavunk, francia szó és halászatot – horgászatot

jelent. A szándékosan túletetett „betegnek” a „vizsgabizottság” előtt adott gyógyszer pedig ricinusolaj volt. Ami egyébként krónikus köhögésre is jó.

Bevétele után mindenki százezerszer meggondolja, hogy merjen-e köhögni?

A „**Fekete betegség**” nem a pestisről szól, hanem az adó behajtása helyett a falu katonai „megvédéséről.”

A „**Királyi ajándék**” főhőse velem ellentétben nem két, hanem három évig járt lengyel egyetemre, viszont nyugati egyetemekre is járt ahonnan hazahozta a burgonyát, amit, mi egy francia falunevéről hívunk így, (Bourgogne – Burgonya). A gumók megismertetése és meghonosodása Európában évszázadokig tartott.

A Tátra alatti falvakba Turok János hozta a Berzeviczy család segítségével.

A „**Farkasszelídítő**”. Minden szláv országban ismerik a mondást: „Bárhogy megszelídítheted a farkast, a szeme mindig az erdőt nézi”. Hogyan állt bosszút családja elvesztéséért a pásztor, erről szól a novella.

A „**Szepességi fehér asszony**” azt meséli el miként menekült meg Ludmilla, és miért lett az érte aggódó nagynénje visszajáró szellem. A csaló szerelmese miatt.

A „**parancsnok**” egy falusi kisbíró életét írja le bemutatva, hogyan változik az emberek gondolkodása, beszéde és viselkedése, ha kinevezik, egy tisztségre vagy felmentik alóla. „A lét határozza meg a tudatot,” Marx szavaival, amit a magyarok már évszázadokkal előtte is tudtak: „Ki, mint él, úgy ítél,”

Kohút hivatalsegéd is mindig úgy tevékenykedett, hogy a kecske is jól lakjon, és a káposzta is megmaradjon. (Nekem ez a novella tetszett a legjobban.)

A könyv keménykötésű, esztétikus külsejű, optimális méretű (20 cm x 15 cm).

A betűk mérete is olyan, hogy akár szemüveg nélkül is olvasható. Legalább is fiatal korban.

Mindenkinek jó szórakozást kívánok a könyv olvasásához.

Tisztelettel: Losonci Miklós

Mindenki karácsonyfája

Szorgos, dolgoz kezek idén is elkészítették főterünk sarkában az adventi koszorút, a betlehemet és a szépen díszített karácsonyfát.

A kincskeresők

Igor Janota 1921-2008

Réges régen élt Pozsonyban két himpellér, két kötélverő cimbora, akik Szervác és Pongrác névre hallgattak.

Pongrác volt kettejük közül az idősebb, termetre nézve nagydarab, mondhatni óriás. Szervác, a fiatalabbik, vele szemben kicsiny, vékony ember, mint egy éretlen gyermek. Emezek ketten, egy, a kocsmában szívesen iszogató öregasszonytól megtudták, hogy a pozsonyi Vár kútjának mélye kincset rejt magában. A vénség szerint elegendő leereszkedni és onnan mindenki annyi aranyat hozhat el, amennyit csak össze tud szedni. Annyi a feltétel, hogy a mélybe le kell mászni, hisz fölülről a vödörrel nem lehet a kincset összegyűjteni.

A két mihasznának nemigen fülött a foga a munkához és midőn hírt kaptak az aranyról,

késznek mutatkoztak annak keresésére indulni. Az elhatározásukat elkezdték hát megvalósítani.

A műhelyben hosszú és erős kenderkötelet fontak, olyat, amelyik akár egy ökröt is elbírna.

Az est leszálltakor a vakmerő férfiak útnak indultak. Pongrác a kötelet cipelte, Szervác pedig vödörrel, lámpással, lapáttokkal és szekercével ballagott utána. Útközben megállapodtak, a nagydarab férfi marad fent, Szervác pedig, a vödörrel a kezében, a kötélen leereszkedik a kútba. Lent megtölti azokat arannyal, majd a csöbröket Pongrác felhúzza. A kincset végül majd tisztességesen elfelezik.

Mikor odaértek a kúthoz, rögvest munkához láttak. Szervác belekapaszkodott a kötélszálba és a társa lassan elkezdte leengedni a sötétségbe.

Szervác már a kút mélységének felénél járhatott, mikor egyszer csak kiáltozni kezdett letről.

- Ne eressz tovább! Van itt valami folyosó, ezt meg kell néznem.

Pongrác megtartotta kötelet és a társa odalent elindult a sötét folyosón. Erről az alagútról mesélik az itteni népek, hogy az a Duna alatt vezet a túparti Wolfstahl falucska melletti gótikus vadászkastélyhoz, Hassenberghez. A sziklába vájt titkos folyosót arasznyi emberkék építették Luxembourgi Zsigmond királynak hálából, mert az uralkodó egy vihar alkalmával megmentette a törpék fejedelmét. Mindez Pozsonyligetfaluban esett meg, ahol is piciny királyt a mocsár mélye magába húzta. Az alagút valójában biztonságot nyújt, arra az esetre, ha az udvartartásnak a folyó másik partjára szükséges menekülnie.

Szervác óvatosan lépdelt a folyosón. Körötte sötétség, kezében tartott lámpásából csak piciny fénysugár szüremkedett ki. A lenti nyirkos hideg a vakmerő legény csontja velejéig hatolt. Egy idő elteltével emberünk gondolkodóba esett: Mi az ördögöt keresek ebben az alagútban? A vénség szerint a kútban és nem pedig a folyosón van az arany!

Mikor mindezt átgondolta, megfordult és visszatért a kút nyílásához, hogy ott folytathassa az útját.

E közben Pongrácnak volt elég ideje az eddigieken tünődni: még ezen az éjen mindketten gazdaggá válunk. Talán olyan vagyonosokká, amelyhez Magyarországon nincs még egy ehhez fogható. Mindenki a kegyeinket keresi majd. Hej, ez lesz ám az élet!

Ahogy mindezen gondolatok végigszágulhattak elméjén, lenézett a kútba és lassan, lassan valamiféle gyanú kezdett fészket verni benne: Mi történt Pongráccal, hisz odalent csönd van, akár a sírban? Csak nem lelte meg az aranyat és ezért aztán elrejtőzött volna? Ha felhúszom ökelmét, az Istennek sem fogja bevallani, hogy mit talált, ellenkezőleg azt fogja állítani, semmit sem lelt odalent. Később egyedül leereszkedik majd a

kútba, és lassacskán maga fogja az aranyat a felszínre hozni. De hiszen csak én lehetek ennyire ostoba! Minek is engedtem meg, hogy egyedül ereszkedjen le? Mehettem volna helyette inkább én. Idefent hozzákötöm a kötelet valamihez, és szépen leászom. Az összes arany engem illetne most. Az enyém, csakis az enyém. E helyett, most

ezzel a szerencsétlen korccsal kell osztanom. Hisz ez semmit sem hoz fel, még egy morzsányit sem, nehogy elárulja magát. Mindent elrejt odalent és mikor egyedül lesz, csak akkor hoz fel mindent a mélyből. Csak én lehetek ilyen ostoba.

A fősvénység, mint valami kígyó, fúrta be magát Pongrácunk dinnye nagyságú fejének elméjébe, de oly erősen, hogy majd szétroppant annak kobakja. Kisvártatva

meghallotta a kútból Szervác kiáltását:

- Engedj lejjebb a kötélen, nem lóghatok itt az ég és föld között ebben az átkozott lyukban.

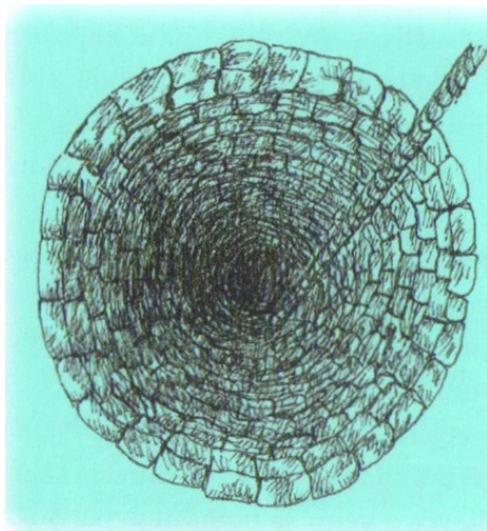
Még szitkozódik is ez a törpe! - gondolta magában Pongrác. Nem elég, hogy a kincs javát már elrejtette, még engem dolgoztatna, hadd higgyem, micsoda munkában van ökelme odalent. Engem nem teszel lóvá, galambocskám! Ilyen könnyen nem hagyom magam átverni. A kincs az enyém, csak az enyém lesz!

Gonosz terv fogant meg elméjében. Elengedi a kezében tartott kötelet, így ez az ebadta korcs soha nem jut vissza a felszínre. Hadd fulladjon meg odalent!

Úristen, mi történik?

A kötel nem csúszott ki a markából, az úgy állt ott, mintha oda lenne ragasztva.

Pongrác megrémült. Nemhogy elengedni nem tudja, de letről valami iszonyatos erő őt magát is húzta lefelé a mélybe. Mintha néhány ökröt akasztottak volna a kötel másik végére. Emberünk térdeit feszítette neki a kút peremének, abban reménykedve, hogy az majd megtartja, hiszen ezzel az erővel szemben tehetetlennek bizonyult. Pongrác végül egész testével a falacskaéhoz támaszkodott, hátha az megfogja, ellenkező esetben az a szörnyűséges erő berántja őt abba az átkozott kútba.

Semmi sem segített. Emberfeletti erőfeszítéssel próbált ellensúlyozni, térdeivel, mellkasával, de érezte, nem tudja tovább tartania magát. Már szinte egész testével a rettenetes nyílás felett volt, mikor lepillantott. A mélységben, messze odalent észrevette Szervác lámpájának derengését. A fény visszaverődött a víz felszínéről és úgy csillogott, mintha odalent minden aranyból lenne.

Közben az irtózatossá erejű húzás cseppet sem lanyhult. Pongrác végre felfogta, hogy a kötél ellenállhatatlanul berántja őt a kút mélyébe és ekkor kezdett kiáltani.

Üvölt, bömböl félelmében, de a senki sem siet a segítségére.

Egy pillanatra úgy érezte, mintha emberi hang foszlányai szűrődnének hozzá, valami messzeségből. Az emberek bizonyosan engem

keresnek, Istennek hála, megmenekültem! – gondolta magában.

Mélyet sóhajtott, mikor a kötél váratlanul erősen és villámgyorsan megrándult, majd Pongrác fejjel előre belezuhant a feneketlen mélységbe. Az odasiető emberek a kút pereme felett csak hatalmas méretű cipőjének sarkait látták és valami szívettépő kiáltást, majd az összezáruló vízfelszín csobbanását hallották. A kútba világítottak, de ott már csak a csönd honolt.

Ettől az időtől fogva a két elválaszthatatlan cimborát, Szervácot és Pongrácot soha, senki nem látta. Az emberek úgy meséltek róluk, mint akik egy állítólag ott rejtőzött kincsért másztak le a kútba, és kapzsiságuk okozta vesztüket.

Fordította: Papanek László

Karácsony ünnepén is szolgálatban

Polgárőrségünk Karácsony napján is szolgálatot látott el Pilisszentlászló bel és külterületén. Mindenki családi körben ünnepelt. A külterületi szolgálat során érezhető volt, hogy az erdő is pihent, csak elvétve volt túrázó. Pilisszentlászló, 2018. december 26. (karácsony)

*Pilisszentlászlói Polgárőr-
és Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Fotó: Mihics Krisztián

Közös akció!

Az ünnepek alatt a Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület és Visegrád Települési Polgárőr Egyesület vezetője előre megtervezve, egyeztetve Pilisszentlászló és Visegrád között DINPI - Pilisi Parkerdő Zrt erdős területein, 1116-es úton bűnmegelőzési környezetvédelmi akciót szervezett. A közös akció elsődleges célja az volt, hogy megelőzzük a falopásokat, az illegális fakitermelést, az orvvadászatot, valamint az egyéb külterületi bűncselekményeket. Az akció során a különböző erdei parkolók, annak környéke, az illegális személtlerakók lettek ellenőrizve. (Lepence, Király kunyhó, Hegytető megálló,

Sikáros) Az erdei parkolók megteltek gépkocsikkal, sok kiránduló kereste fel a pilisi hegységet. Mivel a Pilisszentlászlói Polgárőrség több tagja polgári természet őr is így nagy hangsúlyt fektettünk a természetvédelemmel kapcsolatos megelőzési tevékenységre. Előzetesen egyeztettünk az útvonalról, akció helyszíneiről a Duna-Ípoly Nemzeti Park örkerület-vezetőjével, aki támogatta az akciót és elmondta, hogy mire figyeljünk polgári természetőrként.

Nagyon boldog, békés újévet kívánunk!

Pilisszentlászló, 2018-12-29

Karácsony

Gyermeki szívvel, örömmel várva,
karácsonyt festek a téli éjszakába.
Díszes gömböket készítek,
s karácsonyfát díszítek.

Örömteli kacajok közepette,
bontom ajándékom nevetve.
A rosszat eltemetve,
anya, apa, ölelget szeretve.

De most, gyermeki álarcom levetve,
elétek állok könnyes szemmel nevetve.
A sok örömteli kacajt elfeledve,
haragot, rosszat eltemetve.

A karácsonyt már nem várva várom,
de én ezt, egyáltalán nem bánom.
Mert igazán csak most látom,
hogy ez mind, nem éri meg ilyen áron.

Most fordítunk s remélem,
boldogító ez a regényem.
Mert ebben a reményben,
boldogtalanság nincs a képben.

Remélem szívetek e vers hallatán átmelegedve,
lehet már nehezen, de ritmusra dobban egyszerre.

Lakatos Dominik

Farizeus

Az emberiség legelső könyv alakban is megjelent írása az Ószövetségi Biblia volt. Aminek az első gondolata az eredendő bűn története. Ami nem Ádám és Éva hűtlenkedése volt, mivel vetélytársak nem léteztek.

Még csak nem is Káin testvérgyilkossága, Hanem a tudás megszerzése. Vagyis a tanulás.

Hogyan tudott Káin egyedül reprodukálódni ez szintén egy tipikus farizeus kérdés. Az Újszövetségi Biblia szerint „ezerszer, jaj a farizeusoknak!” Az apostolok közül mindössze kettő iskolázott volt. Az egyik Jézus, aki a teológia ismerője volt. A másik Júdás, aki viszont több nyelven folyékonyan beszélt. Így lehetett Jézus elárulója is. Közismert Jónás legendája is, aki még

a „cethal” gyomrában is jobban érezte magát, mint a farizeusok között.

Húsz éve fiamat Écs Gábor vizsgáztatta hittanból, mert itt volt még a Péter – Pál templom pástora.

- Ki volt a cethal gyomrában? Kérdezte általános iskolás fiamtól.

- Pinokió válaszolta fiam meglepődve a kérdésre.

- És még ki?

- Dzsepettó. Jó – jó de ezeken kívül?

- Még a kutyájuk is ott volt. – hangzott a kimerítő válasz.

A vizsgabizottság dőlt a nevetéstől, de a mai tízévesek sem ismerik a farizeus szó jelentését.

Losonci Miklós

Örökre elment

Örökre elment, mindörökre elhagyta szülőfaluját, a mindig szeretetett sugárzó mosolygós arcú Rózka néni. Kellemes hangú lágy szavai sokáig csengenek még fülünkben. Mindenkihez, akivel csak úgy spontán találkozott, volt egy - két kellemes szava, pedig egész életén át az élet kemény és rögzös útja jutott osztályrészül a sokunk által szeretett „Tetka Rózkának”.

Róza néni a múlt évszázad talán legkeményebb, és legembertelenebb éveinek egyikén 1926. december 22. született a Nagy Háború utáni inséges időben. Itt a Pilis legmagasabban fekvő falujában Piliszentlászlón.

Édesapja Krkos János abszolút szlovák származású, a hegykatlanban fekvő falu alapító egyik családjának leszármazottja. Édesanyja Kosznovszki Paula szintén a falualapítók sarja.

Az újszülött csecsemő az akkori szokásoknak megfelelően születését követő vasárnapon lett megkeresztelve Dittrich István másodszori plébánossága idején, a kápolnában. Rózka gyermekkor a sokgyermekes 4 fiú, három leánygyermekes családban, a többi falubelihez

hasonlóan igen nehéz volt. Iskolás éveit a helyi iskolában kezdte és fejezte be. A 2. világháború alatt még az oroszok Piliszentlászlóra jövetele előtt 1945. október 6. házasságot kötött, a szintén,

helyi születésű Dombai Tamással.

Házasságukat Fekete Albert plébános úr szentesítette.

Ezt a házasságot a Mindenható egy leány és két fiúgyermekkel áldotta meg.

Rozi néni szorgalmának és ügyességének köszönhetően az 1959- elkészült és megnyitott óvodában, mint szakácsnő kapott

munkát. Nagyon jól emlékszem, mintha tegnapelőtt történt volna: 1963 nyár elején történt a ballagásunk. A ballagásra az erdészet, hála annak vezetőjének, vadat biztosított az iskola részére, amit az akkor még csak néhány éve nyílt óvoda konyhájában készítettek el. Nos, Rozi néni készítette a helybeli asszonyokkal az ünnepi zsemlegombócós vadas ebédet. Előtte és az óvoda után is az erdészetnél dolgozott, majd az akkori Óbuda Termelőszövetkezet virágüzemébe.

1998. márciusában gyógyíthatatlan betegségében meghalt leánya Margit. Ez nagyon megviselte az akkor már 72 éves Rozika nénit. Ilyen lelkiállapotban élt még két évtizeden át.

2018. adventjén kísértük végső nyughelyére, pilisszentlászló pálosok által felszentelt temetőjébe. Kedves Rozi néni, nyugodjál békében és legyen Néked könnyű szülőfalud földje!

A gyászoló család és hozzátartozók nevében

engedjék meg kedves olvasóim, hogy megköszönjem mindazok részvételét, akik Tibor atyánk vezetésével elkísérték utolsó útjára és sírjára koszorút, virágot helyeztek.

Franyó Rudolf

Idősek napja

Az idősek napja az idős emberekről, az ő tiszteletükről szól. Tiszteletünk magában foglalja elfogadásukat, támogatásukat, szeretetüket és annak kifejezését, hogy társadalmunknak ők is hasznos tagjai, és mindannyiunknak nagy szükségünk van rájuk. Szükségünk van mindarra a sok élettapasztalatra, arra a higgadt bölcsességre, amivel csakis ők rendelkeznek, és türelemre, elfogadásra, ahogy tanítanak, nevelnek bennünket. Szentendre város szlovák önkormányzata 2018. adventjén az eddigi szokásoknak megfelelően ismét megtartotta az idősek napját. Az esemény főszervezői Vanyák Gábor és kedves felesége Erzsike, mindketten pilisszentlászlói gyökerekkel rendelkeznek. 2014-ben ők voltak végrehajtói a nemes gondolatnak, hogy Szentendre városának szlovák önkormányzata is legyen. Elhatározásukat tettek követték és főleg a szintén Pilisszentlászlóról Szentendrére, illetve leginkább Izbégre elszármazott lakosokból megalapították anyanyelvük önkormányzatát. 2014.

évi magalakulásuk óta számtalan sikeres műsoros találkozót rendeztek, és mint meghívottak részt vettek. Ilyen volt a 2018. évi öregek napjának a megrendezése is, amit Szentendrán a dézsmaház felső helyiségében szerveztek. A negyvenöt meghívottból mintegy negyvenen vettek részt a meghitt légkörben történt idősek találkozáson. A négy-öt távollévő is aktív tagja és a rendezvényeket segítő

nyugdíjas, csak most éppen egészségügyi gondok miatt nem tudtak megjelenni megszokott környezetükben. A találkozón, mint az a képből is kitűnik, mint mindig, most is leginkább az idősebb hölgyek vettek részt a szépen feldíszített helyiségben.

Gáborék, nem csak ételről – italról, de Advent ünnepi hangulatához méltó zenéről is gondoskodtak.

A jól sikerült rendezvény végén, minden résztvevő lélekben, gazdagabban tért otthonába.

Franyó Rudolf

Pásztorjáték

Karácsony a kereszténység jelentős ünnepe, Jézus születésnapja a szeretet, az összetartozás, az ajándékozás ünnepe lett.

Hagyományosan ezen a napon állítjuk fel a karácsonyfát és ezen az estén ajándékozzák meg egymást a családtagok. Az ajándékozás szokásának eredete a Napkeleti Bölcsék történetére vezethető vissza, akik a csecsemő Jézusnak ajándékokkal hódoltak Betlehemben. Karácsony megünneplése a kereszténység terjedésével az egész világon elterjedt.

A pásztorjáték Jézus születésének történetét eleveníti meg. Ez a szokás nagyon régi keletű.

Magyar szövegek azonban a legkorábbiak is csak a 17. század végétől valók. Igazából csak a 19-20

században terjedt el a betlehemezés.

Pilisszentlászlón is a mindenkori plébánosunktól függően, már a 19 század derekától előadták pálos templomunkban.

Ezt a hagyományt napjainkban is ápoljuk. Ezt tanúsítja a legutóbbi, 2018 év szentesti előadás, amikor a képen is láthatóan, valóban zsúfolásig telt meg a nagytemplomunk.

A több száz éves ódon falak között csak hajdanában gyerekkorunkban a vasárnapi nagy

miséken szorongtunk annyian, hogy a későbbben érkezők a nyitott tölgyfaajtón túl rekedtek.

Szinnainé Bianka hitoktatóknak köszönhetően ismét nagy kultusza lett ennek a hagyományörzésnek, melyben a Waldorf iskolánk tanulói és szüleik is partnerek.

A dicséretes előadást falunk első embere, Tóth Attila polgármester úr is megtekintette.

Franyó Rudolf

Karácsony

2018. adventjén nagyon jól sikerült karácsonyi műsort adtak elő óvodásaink.

A jól sikerült műsoron, látszott az óvónők és segítők türelmes, odaadó munkája. A sok érdeklődő szülőtől-nagyszülőtől, hamar megtelt a terem, ahol előadták a tanultakat. Óvodánk dolgozói a műsort követően szolid karácsonyi ünneplésre felsétáltak a Kisrigó étterembe.

Franyó Rudolf

Levelezés

Rendezni végre közös dolgainkat

Írta nagy költőnk, József Attila

Én meg az alábbi tacepaot találtam az interneten:

TISZTÁZNI KÉNE VALAMIT!

Erdély közel 100 éve nem tartozik Magyarországhoz.

Négy-öt emberöltő óta román állampolgárnak születnek azok is, akik magyarnak vallják magukat, de jogi

értelemben ők magyarul (is) beszélő románok.

96 éve más országban, más törvények között, más vezetők alatt élnek. A nyelven kívül semmi más közös nincs már bennünk, még a genetika sem igazán, annyira nagy volt a keveredés, itt is, odaát is. (Az úgynevezett „tisztavérű magyarfajta” már évszázadok óta nem létezik, talán soha nem is létezett.) Nekem az a magyar, akivel száz éve közös a sorsunk, itt a trianoni határokon belül.

Akik Romániában előadják az „üldözött, erdélyi magyart”, többségükben nettó spekulánsok.

És csak úgy melleleg: aki valóban magyar akart lenni odaát, az már rég ájtott az utóbbi 30 év során.

Dr. Kovács Péter Balázs

A tacepao alatt az alábbi kiegészítés olvasható:

Én követtem el ezt a tacepaot, még az áprilisi választások előtt. Primer osztásban- ameddig követni tudtam – nyolcezeren osztották meg. Kaptam érte hideget-meleget, néhány erdélyi mélymagyar beígerte, hogy megöl...

De tízszer annyian voltak, akiknek tetszett és ennek örülök. Pedig ezen a kis felületen nem is tudtam leírni, hogy Erdély 1541 óta nem tartozott Magyarországhoz. A kiegyezés után ugyan visszakaptuk pár évtizedre, de Trianonban végleg elvették tőlünk.

Az sem fért bele sajnos az agyamba, hogy a „drága testvéreink” hadisarcot fizettek a töröknek, amivel gavallérosan finanszírozták a MAGYARORSZÁG ELLENI HÁBORÚT.

Kedves Dr. Kovács Péter Balázs gratulálok, hogy ezt az „eretnek, vérlázító írást” meg merte osztani! Tisztelettel, Franyó Rudolf

Tűzifa

Valóban a rászorulóknak?

A kiváló szervezésnek köszönhetően, ezen a télen valóban idejében érkezett a segítség a rászorulóknak. Egyik szemem örült, a másik viszont bánatos lett. Bizony bánatos lett, hiszen tudom, hogy 44 köbméter, közel 800 ezer forint, értékű tűzifa került szétosztásra. Mikor megláttam az alig egyharmad köbméteres farakást, elkezdtem számolni, csak úgy fejből: - Ha egy köbmétert háromfelé osztanak akkor a 44 köbmétert 132 házhoz viszik. Elgondolkoztam; valóban 132 elszegényedett családi ház van ebben a faluban? Képzletben végig mentem a falu utcáin, de nem volt szükség a tíz ujjamra. Nézegettem a valóban szép mesebeli tizenhárom fahasábot. Gondolkodtam, mit tegyek velük. Farámás fűrészet már rozsdamarja, azzal nem állhatok neki, szétfűrészelni. Favágót nem hívhatok erre a

tizenhárom hasábra, hiszen akkor, ahogy mondani szokás: „többe kerül a leves, mint a hús”. Ingyen munkát nem kérhetek, de nem is kérnék. Az utcán nem hagyhatom. Nos a végén behúztam a faskamrába, azóta is ott van.

Tisztelettel, azt javasolnám azoknak ott a tanácsházán ülőknek, hogy próbálják meg összeaprítva kihordani, legalább azoknak, akik valóban rászorulnak. Azoknak, pedig akik csak azért, mert koruk szerint jogilag jár nekik, de ugyanakkor millióik vannak a bankban, és az arra inkább rászorulóknak elől hapolják el szeméremtelemül azt a csekélyke fát, **azt kívánom, hogy jövő télen már ne legyen szükségük a melegre!**

Öreg nénje az erdőszélről

Úttalan utakon

Nos, talán ilyen úttalan utakon közlekedtek a középkorban itt élő elődeink, mikor nem jutott pénz útkaparóra. Ilyenkor viszont kötelező közmunkával tömködtették teli a gödröket, a dombon lakó pálosok. A közmunkát – társadalmi munkát már, mint értelmetlen pénz nélküli ténykedést megszüntették írástudóink. Helyette megemelt adókkal nyomorítanak, s a gödrök maradnak!

Éber Elek

Igen Tisztelt Olvasó!

A cenzúramentesség jegyében, Dombai József polgártársunk, rövid lényegretörő levelét közlöm.

Tóth Attila polgármester!

Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2017.(V. 26.) önkormányzati rendelete SZMSZ 25. & (7)". A Képviselő-testület nyílt üléseinek jegyzőkönyvét és a az ülést követő 15. naptól az Önkormányzat honlapján folyamatosan hozzáférhetővé kell tenni. "

A Szentendrei Közös Önkormányzati Hivatalról

szóló megállapodás szerint a Pilisszentlászló honlapján megjelenő információkért Pilisszentlászló felel.

Kérdésem csupán annyi lenne, hogy a legutóbbi Képviselő-testületi ülés – 2018. december 11. jegyzőkönyve milyen okból vagy okokból nem hozzáférhető a lakosság részére.

Várom megtisztelő választ.

Persze ennél sokkal fontosabb lenne pótolni a hiányosságot.

Dombai József

Igen Tisztelt Olvasó!

A fenti levéllel kapcsolatban, megjegyezni kívánom, hogy a 2018. december 11-én tartott Képviselő – testületi ülés jegyző könyve 15 napon belül valóban nem került fel az internetre, de a hirdető táblánkra sem. Ugyanakkor a törvény adta határidőre valóban elkészülhetett, csak az ünnepek miatt elcsúszhatott annak internetre való közzététele.

Azt hogy már régebben elkészült, azzal tudom tanúsítani, hogy amint ezt a hiányosságot jeleztem az illetékes dolgozó felé, néhány percen belül már ki is nyomtathattam az ülésről készült jegyzőkönyvet.

Tisztelettel, Franyó Rudolf

Elfújta a szél

Tisztelt Olvasó!

Nem a múlt század hetvenes éveiben megjelent, leginkább nők által megkedvelt regényről szeretnék írni. Kezembe tollat az alábbi képen látható szemétrakás miatt ragadtam. Ez a rakat, most már sokkal kisebb lett, mert az éjszakai viharos szellőkések vitték, vitték, amíg fel nem akadt az útszéli korlátokba, majd onnét elfújta a szél, amerre bírta.

Javasolom azoknak, akik odarakták, hogy legalább egy kukát helyezzenek ki, és arra ne sajnáljanak egy borítékban elhelyezni valami csekélységet, amivel megtisztelik embertársaik munkáját, és ezzel, környezetükben élő lakótársaikat is megbecsülésbe részesítik.

Utóiratom:

- Igen tisztelt szemétkihordók! Benéztem az udvarukba, sok, zsáknyi szemét van ott még. Tehát, vagy az előbbi javaslatomat, szíveskedjenek elfogadni, vagy hozassanak egy konténert, és akkor még az út széléig sem kell lehordaniuk.

Tisztelettel, Kukás Karcsi

Tisztelt Olvasó!

A Kürtös V. évf. XII. számában, egy magát megnevezni, sem álnevet használni nem akaró kedves olvasónk az alábbiakat írta:

Tisztelt Szerkesztőség!**Kedves Papanek László úr!**

Rendszeres olvasója vagyok a „Trubník”-nak. Csehszlovákiában vegyes szlovák- magyar házasságból születtem. *Nem tudom, melyik ujjamat harapjam meg, mikor akár csak úgy magamban döntenem kell néhány kényes témában a két nemzet között, akik együtt küzdöttek a jobb megélhetésért. Sokszor saját uraik jobban szívták vérüket, mint az ellenség...*

Nos, ez a kedves olvasónk, az iránt érdeklődött, hogy ki írta a Csehszlovákia megalakulása c. cikket.

Az olvasói oldal, valóban olyan, hogy név nélkül, illetve álneven is lehet írni, minden megjelent írásra igyekszünk válaszolni.

Az érdeklődő ismeretlen levélírónak személyesen válaszolom az alábbiakat:

- A kért cikk írója, Jozef Shwarcz, Szlovákia igen tekintélyes államhivatalnok.

Papanek László barátomat, csak a cikk hiteles fordítására kértem fel. Legnagyszerűbb barátom Lackó, kérésnek megfelelően igazítás nélkül, igen korrektül fordította le, a szintén igen komoly barátom József Schwarz sajtó főreferens cikkét.

Az igen kedves ismeretlentől kérem a fentiek tudomásulvételét!

Őszinte tisztelettel, Franyó Rudolf

Árpád-ház kihalása

III. András

1301. január 14. halt meg utolsó Árpád-házi királyunk, III. András. Mivel IV. László fiú utódot maga után nem hagyott a magyar trón IV. Béla unokájának, András fejedelemnek jutott. Az egyetlen élő Árpád-házi volt. Édesanyja Tomasina Velencéből származott a fiú ott is nőtt fel. A királyi jogarért mások is jelentkeztek. Egyik közülük a nápolyi király II. Anjou Károly pontosabban, felesége Mária V. István magyar király leánya volt. Öröklési jogát fiának Károlynak adta. Az a magyar királyi titulust mindvégig használta. A trónért hosszantartó ellentétek kezdődtek. A magyar főurak, az egyházi előljárók és a pápai kúria is

beleavatkozott. Az Anjouk megszállták Dalmáciát és a Horvát területből is, de sokáig ott nem maradtak. III. Andrásnak édesanyja volt Dalmácia, Horvátország, és Szlavónia kormányzója. Politikai zűrzavart az olarghiák, a maguk javára kihasználták és birtokaikon korlátlanul a királyra való tekintet nélkül 10 uralkodtak. Ilyen főurak közé tartoztak a Kőszegiek birtokaikkal Dunántúlon, Szlavóniában, Tiszántúlon. Trencsényi Csák Máté a mai Szlovákiában. 1298. országgyűlésen a kisenemesség a magyar főuraktól nagyobb ellenállást követelt a pápai kúriával szemben (amely az Anjoukat akarta trónra ültetni) és nagyobb támogatást III. András királynak. Az országgyűlés határozata a valóságban nem érvényesült. III. András támogatta a nemességet a főurak ellen. Édesanyja 1300. történő halála, a fiatal királyt annyira megviselte, hogy nemsokára ő is meghalt.

III. ANDRÁS ÉRDEKLŐDÉSE A TRÓN IRÁNT (A Képes krónika szerint) „IV. László halála után a tizenegyedik napon abban az évben lett megkoronázva András vajda Velencéből, akit

Magyarországra még László király életében kísérték Következő évben saját erőből óriási sereggel Ausztria felett diadalt aratott. Némelyek a nemesek közül Henrich fiainak nevében János és Henrich bán, továbbá Porsov fia, Újlakról Ugrin és sokan mások ártottak Andrásnak, mert VIII. Bonifác pápától királyt kértek..

ÁRPÁD-HÁZI CSALÁD KIHALÁSA A magyar trónon 23 Árpád-házi családból való király váltotta egymást. Uralkodásuk dinasztikus ellentétekkel és sok háborúval volt jelölve. Legerősebb Árpád-házi uralkodókhoz tartozott a magyar állam alapító Szent

István, továbbá I. Szent László, aki megerősítette országban az egyházat és sok rendeletet kiadott, de Kálmán, aki további földterületeket csatolt a birodalomhoz és oly naggyá terjesztette, amely területe évszázadokon át nem változott. III. Béla az uralkodói tekintély felemelte és a trónért való harcokat megelőzve a kapcsolatokat kiegyengette, IV. Béla az elpusztult országrészeket kolonizálta és hozzájárult a városok felvirágzásához. Legtovább I. István uralkodott – 41 évig, legrövidebb ideig III. László – fél évig sem volt király. Legnagyobb kort IV. Béla élte meg – 64 évet, míg III. László négy évesen halt meg. Háborúk közül, amit az Árpád-házak vezettek, legtovább a Premyslekkal a Babenbergi örökösödésért Ausztriában tartott. Elkezdődött 1250-ben IV. Béla alatt és IV. László idejében fejeződött be. A huszonnyolc éves harc a Habsburgok ausztriai trónra lépésével fejeződött be.

Részlet Uralkodóink, egy évezreden át című könyvemből

Franyó Rudolf

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomtatás: technovaszentendre@gmail.com • 06 30 280 5189

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015